

Kommentarer til Sysselsettingsutvalgets rapport: Arbeid og inntektssikring

Espen R. Moen

Professor, Handelshøyskolen BI

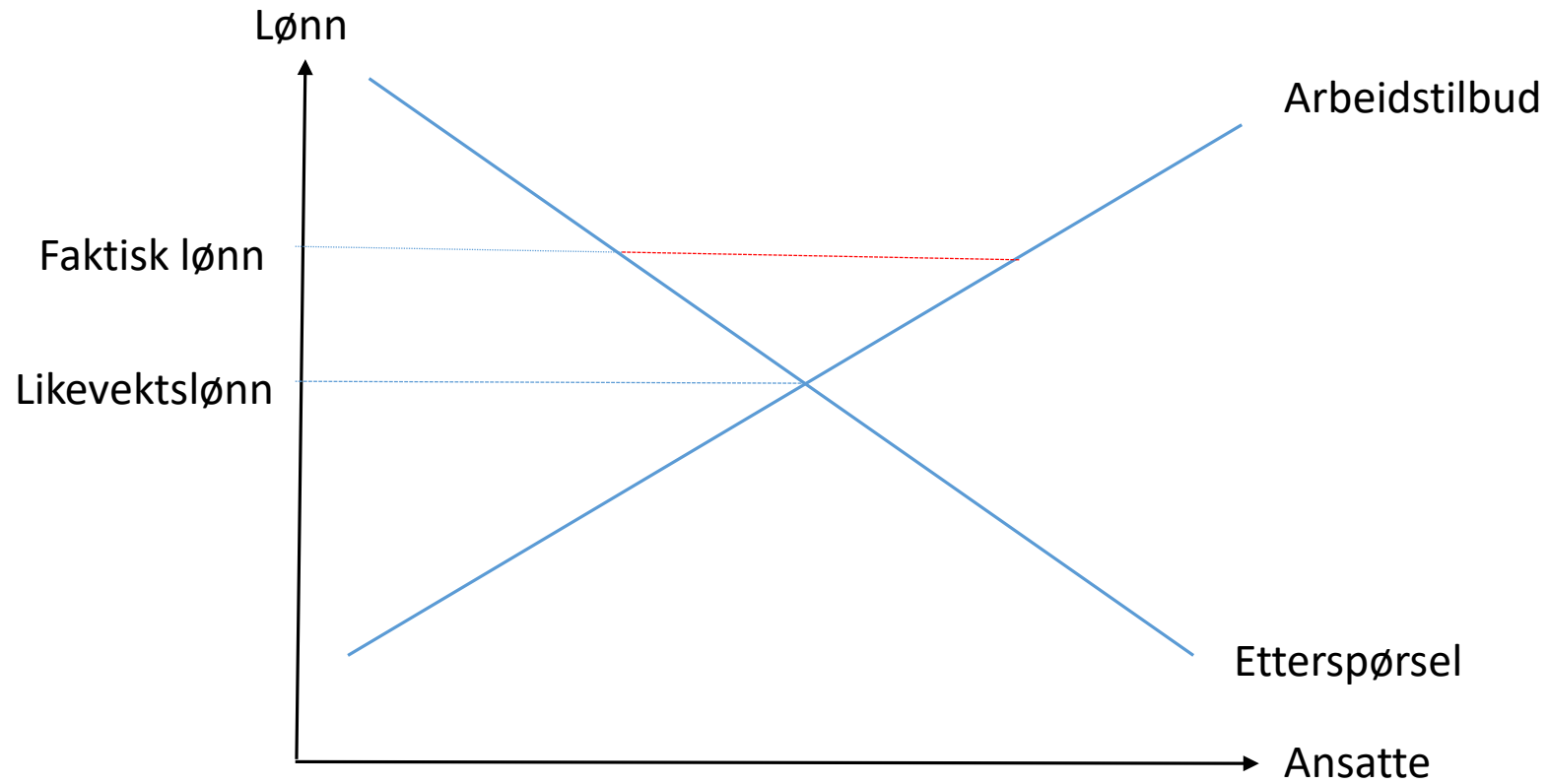
Arbeidsorientert uføretrygd

- Helsejustert lønn: arbeidsgiver betaler lønn korrigert for anslått reduksjon i produktivitet. Det overskytende finansieres av staten.
- Skal sikre at personer med noe redusert arbeidsevne skal ha mulighet (og incentiv) til å arbeide.
- Underliggende, ubesvart spørsmål: Er det jobber nok?

Lump of labor- a fallacy?

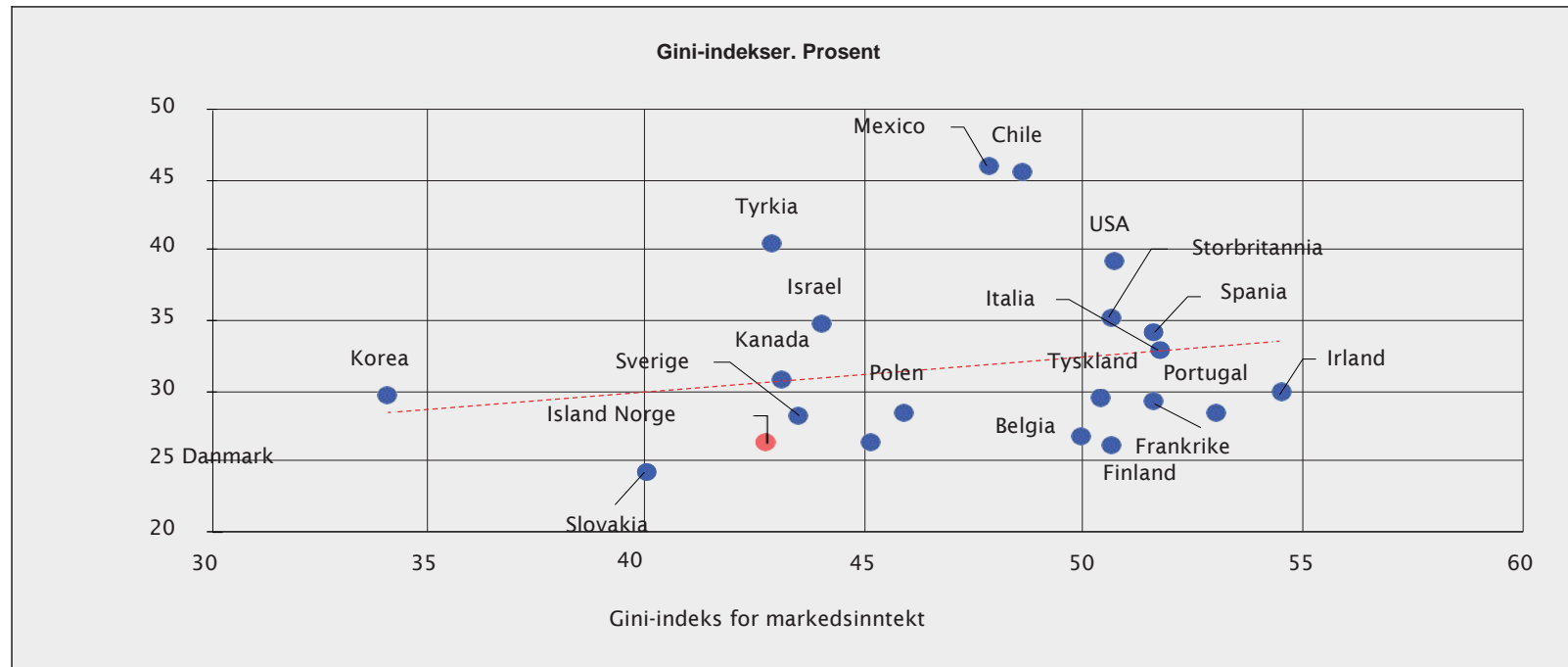
Lønn for ufaglærte over markedslønn?

Arbeidsorientert uføretrygd forts

- Innført i stor skala kan arbeidsorientert uføretrygd (hvis den virker) gi betydelige fortrenningseffekter.
 - Særlig hvis det er mangel på jobber (lump of labor)
 - Også om antallet jobber er endogent – de svakeste presser ut de nest svakeste.
- Ved nyansettelser: bryter med prinsipp om at den mest egnede skal få jobben.
 - Kan undergrave legitimiteten til ordningen.
- Kan påvirke lønnsdannelsen.
- Innvandring og teknologisk endring kan sette lønnsstruktur under press
 - Mer av utjevningen gjennom skattesystemet (som earned income tax credit)?
 - Eksempel Finland?

Ginikoeffisienter før og etter skatt

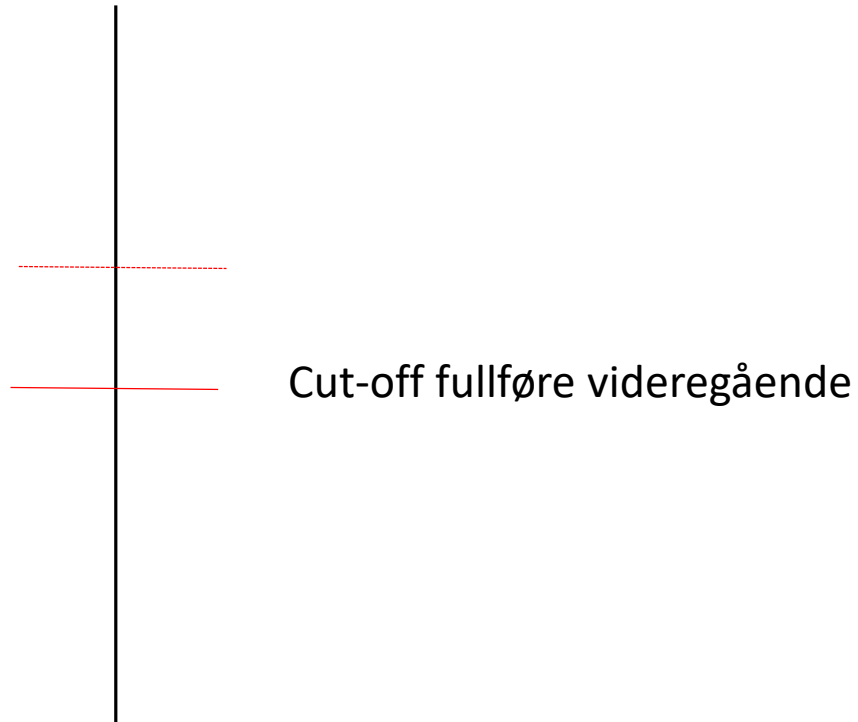

Arbeidsorientert uføretrygd (forts)

- Lønns subsidier til innvandrede men ikke til innvandrere?
 - Forenlig med fri flyt av arbeidskraft?
- Uklart hvordan /av hvem helsejustert lønn settes
 - Skal NAV få en sentral rolle?
- For stor vekt på styring av aggregert etterspørsel

Ikke sikkert at videregående skole øker produktiviteten

Produktivitet

Lønn avhengig av produktivitet i gruppen: samfunnsøkonomisk gevinst ved utdanning mindre enn privatøkonomisk gevinst

Ny sykelønnsordning

- Elementer:
 - Økt bruk av gradert sykemelding
 - Lengre sykeperiode ved gradert sykemelding
 - Kompensasjonsgrad reduseres for lange sykemeldinger
 - Arbeidsgivers finansieringsansvar økes/ forskyves fra korttidsfravær til langtidsfravær.
- Problem at mange vil velge gradert sykemelding fremfor heltid?
- Gradert sykemelding med redusert produktivitet for å få ned lønnskostnaden?
- Hvem bestemmer om /grad av sykemelding?
- Bedrift lar vær og ansette/kvitter seg med personer med høy sanns for langtids skuefravær